

Adı Soyadı: Sınıfı: Tarih:/...../2026-2027

1.

Şemada bir kuşatma ve onu izleyen gelişmeler sırayla verilmiştir. Şemadaki sürecin Osmanlı Devleti'nin dış siyaseti bakımından doğurduğu temel değişim hangisidir?

- A) Devletin ilk kez büyük ölçüde toprak kaybederek savunmaya geçmesi
- B) Devletin batıda ilerlemesini hızlandırması
- C) Devletin denizlerden çekilmesi
- D) Devletin doğuda yeni topraklar kazanması
- E) Devletin savaşları tamamen bırakması

2.

Antlaşma	Yıl	Osmanlı açısından sonucu
Karlofça	1699	Geniş toprak kaybı
Pasarofça	1718	?

Tabloda iki antlaşma karşılaştırılmış, biri boş bırakılmıştır. Pasarofça Antlaşması'nın ardından uzun bir barış döneminin başladığı bilindiğine göre boş bırakılan bölüme en uygun ifade hangisidir?

- A) Bütün kayıpların geri alınması
- B) Toprak kaybının sürmesi ve barış dönemine geçilmesi
- C) Devletin savaşa devam etmesi
- D) Sınırların hiç değişmemesi
- E) Denizlerde üstünlük kurulması

3.

Elçilik raporları	İlk matbaa	Kütüphaneler	Çiçek aşısı
-------------------	------------	--------------	-------------

Kartlarda bir dönemde öne çıkan gelişmeler verilmiştir. Bu gelişmelerin ortak yönü hangisidir?

- A) Ticaretin durması
- B) Savaşların yoğunlaşması
- C) Batı ile temasın artması ve bilgi aktarımının hızlanması
- D) Toprak kayıplarının hızlanması
- E) Merkezî otoritenin güçlenmesi

4.

Yöntem	Bir kitabın çoğaltılma hızı
Elle istinsah	Aylarca sürer
Matbaa	Kısa sürede çok sayıda

Tabloda kitap çoğaltmanın iki yolu karşılaştırılmıştır. Bu farkın kültür hayatı bakımından doğurduğu en önemli sonuç hangisidir?

- A) Kütüphanelerin kapanması
- B) Kitap sayısının azalması
- C) Okuma yazmanın gerilemesi
- D) Kitabın ucuzlayıp daha geniş kesime ulaşabilmesi
- E) Yazının unutulması

5. İlk Türk matbaasında başlangıçta dinî içerikli eserlerin basılmaması, buna karşılık sözlük, tarih ve coğrafya kitaplarının basılması kararlaştırılmıştır. Bu tercih öncelikle neyi gösterir?

- A) Matbaanın yalnızca dinî eserler bastığını
- B) Matbaanın hiç kullanılmadığını
- C) Basılan kitapların okunmadığını
- D) Tarih ve coğrafyanın yasaklandığını
- E) Yeniliğin mevcut toplumsal denge gözetilerek uygulandığını

6.

Şemada 1755 depreminin ardından yaşanan süreç verilmiştir. Şemaya göre bu depremin düşünce tarihi bakımından öne çıkan etkisi hangisidir?

- A) Doğa olaylarının nedenlerinin bilimsel yöntemle araştırılmasının güçlenmesi
- B) Depremlerin hiç incelenmemesi
- C) Bilimsel çalışmaların durması
- D) Şehirlerin terk edilmesi
- E) Ticaretin sona ermesi

7. 1766 İstanbul depreminden sonra yıkılan yapıların onarımı ve yeniden inşası uzun bir çalışma gerektirmiştir. Bu durum devlet açısından öncelikle hangi sonucu doğurmuştur?

- A) Vergilerin tamamen kaldırılması
- B) Hazine üzerinde ek bir yük oluşması
- C) Savaşların kazanılması
- D) Nüfusun artması
- E) Ticaretin yasaklanması

8.

Şemada Sanayi Devrimi'nin işleyişi basamaklar hâlinde verilmiştir. Şemaya göre bu devrimin Avrupa dışındaki ülkeleri en çok etkileyen sonucu hangisidir?

- A) Tarımın tamamen bırakılması
- B) Bu ülkelerde fabrikaların kurulması
- C) Ucuz sanayi mallarının bu ülkelerin pazarlarına girmesi
- D) Nüfusun azalması
- E) Ticaretin sona ermesi

9.

Üretim biçimi	Maliyet	Üretim hızı
El tezgâhı (lonca)	Yüksek	Düşük
Fabrika	Düşük	Yüksek

Tabloda iki üretim biçimi karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırma, Osmanlı esnaf teşkilatının 18. yüzyıldan itibaren yaşadığı zorluğu hangi yönden açıklar?

- A) Fabrikaların kapanması
- B) Yerli üretimin kalitesinin düşmesi
- C) Esnafın sayısının artması
- D) Yerli üretimin fiyat bakımından rekabet edememesi
- E) Hammaddenin tükenmesi

10.

Yeni topçu birlikleri	Mühendishaneler	Yabancı uzmanlar
-----------------------	-----------------	------------------

Kartlarda 18. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yapılan bazı düzenlemeler verilmiştir. Bu düzenlemelerin ortak amacı hangisidir?

- A) Nüfusu artırmak
- B) Ticareti durdurmak
- C) Tarımı geliştirmek
- D) Vergileri kaldırmak
- E) Askerî alanda Batı'daki gelişmelere yetişmek

11. 18. yüzyılda yapılan yeniliklerin öncelikle askerî alanda başlaması, dönemin koşulları düşünüldüğünde hangi nedenle açıklanır?
- A) Toprak kayıplarının askerî başarısızlıkla ilişkilendirilmesi
B) Askerlerin sayısının azalması
C) Tarımın gerilemesi
D) Ticaretin durması
E) Nüfusun artması

12.

Alan	18. yüzyılda yenilik
Ordu ve teknik eğitim	Var
Maliye ve toprak düzeni	Sınırlı

Tabloda 18. yüzyıl yeniliklerinin alanlara göre dağılımı verilmiştir. Bu dağılımın yeniliklerin kalıcılığı bakımından doğurduğu sonuç hangisidir?

- A) Yeniliklerin hemen sonuç vermesi
B) Yeniliklerin bütünlük taşınamaması nedeniyle kalıcı sonuç vermekte zorlanması
C) Ordunun küçülmesi
D) Maliyenin güçlenmesi
E) Yeniliklerin durdurulması
13. Bir uygulamanın seyri
- Başlangıçta belirli bir hükümdarın saltanatı süresince geçerli olmak üzere verilen ticari ayrıcalıklar, zamanla sürekli hâle gelmiş ve kapsamı genişlemiştir.
- Yukarıda anlatılan gelişmenin Osmanlı ekonomisi bakımından doğurduğu sonuç hangisidir?
- A) Ticaretin tamamen durması
B) Yerli tüccarın güçlenmesi
C) Yabancı tüccarın yerli tüccar karşısında avantajlı duruma gelmesi
D) Vergilerin artması
E) Limanların kapanması
14. 18. yüzyılda Avrupa başkentlerine gönderilen elçilerden, gördükleri kurumları ve uygulamaları ayrıntılı biçimde rapor etmeleri istenmiştir. Bu isteğin temel amacı hangisidir?
- A) Elçilikleri kapatmak
B) Savaş ilan etmek
C) Ticareti durdurmak
D) Batı'daki gelişmeleri öğrenip yararlanılabilecek yönleri belirlemek
E) Vergi toplamak

15.

Bölge	Savaş ve göç	Nüfus eğilimi
Sınır bölgeleri	Yoğun	Azalıyor
İç bölgeler	Az	Göç alıyor

Tabloda savaşların nüfus üzerindeki etkisi karşılaştırılmıştır. Tabloya göre yapılabilecek en uygun çıkarım hangisidir?

- A) Göçlerin durduğu
- B) Savaşların nüfusu hiç etkilemediği
- C) İç bölgelerin boşaldığı
- D) Sınır bölgelerinin nüfus çektiği
- E) Savaşların nüfusu bölgeler arasında yeniden dağıttığı

16. Bir yönetim sorunu

Merkezin uzak bölgelerde vergi toplama ve asker temin etme işlerini yerel nüfuz sahiplerine bırakması, bu kişilerin bölgelerinde güç kazanmasına yol açmıştır.

Yukarıda anlatılan gelişmenin merkezî otorite bakımından doğurduğu sonuç hangisidir?

- A) Merkezin taşra üzerindeki denetiminin zayıflaması
- B) Merkezin denetiminin güçlenmesi
- C) Vergi gelirlerinin artması
- D) Ordunun büyümesi
- E) Sınırların genişlemesi

17.

Mühendishane-i Bahrî	Haritacılık dersleri	Yabancı dilde teknik kitap
----------------------	----------------------	----------------------------

Kartlarda 18. yüzyılda açılan bir okulun özellikleri verilmiştir. Bu okulun eğitim tarihimizdeki önemi hangisidir?

- A) Yalnızca dinî eğitim vermesi
- B) Modern anlamda teknik eğitimin başlangıcını oluşturması
- C) Ticaret eğitimi vermesi
- D) Sanat eğitimi vermesi
- E) Hiçbir yenilik getirmemesi

18.

Dönem	Dış siyasetin ana eksen
16. yüzyıl	Sınırları genişletmek
18. yüzyıl	?

Tabloda iki dönemin dış siyaset eksenleri karşılaştırılmış, biri boş bırakılmıştır. Dönemin gelişmeleri düşünüldüğünde boş bırakılan bölüme en uygun ifade hangisidir?

- A) Bütün savaşları kazanmak
- B) Yeni kıtalar keşfetmek
- C) Mevcut sınırları korumak ve denge siyaseti izlemek
- D) Deniz aşırı sömürge kurmak
- E) Ticaret yollarını açmak

19.

Görüş	Yenilik hakkında
Birinci grup	Batı'nın tekniği alınmalı
İkinci grup	Mevcut düzen korunmalı

Tabloda 18. yüzyılda yenilikler konusunda ortaya çıkan iki yaklaşım verilmiştir. Bu ayrımın dönem açısından gösterdiği temel gerçek hangisidir?

- A) Hiç yenilik yapılmadığı
- B) Yeniliklere hiç karşı çıkılmadığı
- C) Yeniliklerin hemen benimsendiği
- D) Yeniliklerin toplumda tartışma ve dirençle karşılaştığı
- E) Tartışmanın yalnızca askerlerle sınırlı olduğu

20.

Toprak kaybı başladı	Batı ile temas arttı	Yenilikler askerî alanda yoğunlaştı
----------------------	----------------------	-------------------------------------

Kartlarda bu ünite de işlenen üç temel gelişme verilmiştir. Kartlar birlikte değerlendirildiğinde dönem hakkında ulaşılabilecek en kapsayıcı sonuç hangisidir?

- A) Dönemde hiçbir değişim yaşanmamıştır.
- B) Yenilikler yalnızca maliyede yapılmıştır.
- C) Dönem yalnızca kültürel gelişmelerden ibarettir.
- D) Devlet Batı ile hiç temas kurmamıştır.
- E) Kayıplarla yüzleşen devletin Batı ile teması artmış ve çözümü öncelikle askerî yeniliklerde aramıştır.

Değişen Dünyada Osmanlı Devleti (1683-1789) — Cevap Anahtarı

1. A	2. B	3. C	4. D	5. E	6. A	7. B	8. C	9. D	10. E	11. A	12. B
13. C	14. D	15. E	16. A	17. B	18. C	19. D	20. E				